

23.3.15

A

Smyslové vnímání je významné, ale rozumíme mu jen zčásti; není nám dost jasné, jak se „působení“ zvnějšku na naše tělo (na naše smyslové orgány) změní tak, že si jsme vědomí ..., že víme ..., že můžeme ‚něco‘ cíleně myslit a že ‚to‘ dokonce můžeme dávat do logických souvislostí. Nicméně bez ohledu na toto „gravamen“ (a není jediné) si musíme uvědomit důležitost rozšiřování a prohlubování (a nejednou dokonce simulování) naší smyslové vnímavosti za pomoci nejrůznějších přístrojů, které nějaké skutečnosti registrují a my tu jejich registraci resp. její výsledky opět transformujeme do podoby nám smyslově přístupné. Někdy se dokonce musíme i bez toho obejít a zůstat třeba u matematického záznamu (kalkulu) a každé „představy“ a zejména názornosti se vzdát. V takových případech si navzdory vážně branému a dobrovolnému sebeomezení přece jen často vytváříme jakési „obrazy“ nevědomky a nechtěně, a pak je musíme odhalovat i tam, kde zůstávají v pozadí a skryty. Výsledkem je nezpochybnitelný závěr, že jsou skutečnosti, které se nám buď ještě nedaří „nahlédnout“ či „nazřít“ natolik, abychom si je mohli postavit před sebe, tj. před-stavit, anebo kterých se s větším nebo menším oprávněním můžeme „domýšlet“, aniž bychom si o nich mohli (nebo směli) vytvářet jakékoli „obrazy“. Pochopitelně to nemusí – a vskutku by nemělo – být chápáno jako nějaké omezení či dokonce záповěď a zákaz, jejichž platnost by se soustřeďovala (a snad i omezovala) na člověka a jeho „způsob bytí“ (human condition). (A zejména to nesmí znamenat otevřenou cestu k nejrůznějšímu diletantskému fantazírování.)